

CLP och miljö

Information om miljöarbete och egenkontroll

- Vad är Egenkontroll och hur påverkar den dig och din verksamhet?
- Vad är CLP och hur jobbar vi med miljöfrågor?
- Vad säger lagstiftningen om glas- och keramikprodukter som kommer i kontakt med livsmedel?.
- Vad gäller för mig som tillverkar smycken?
- Var kan man få sina produkter testade?

Allmänt

Idag spelar miljöfrågor en allt större roll i företagens verksamhet och lagstiftningen inom EU har under de senaste åren blivit mycket omfattande. Enbart CLP-förordningen är faktiskt den största lagen som antagits inom EU. Dessa frågor påverkar oss alla men på olika sätt och det kan vara ganska svårt att navigera i informationen från myndigheterna för att komma fram till vad som gäller just dig och din verksamhet.

Därför har vi satt samman en lite mer kortfattad information om dessa regler samt hur vi, som din leverantör, jobbar med miljöfrågor. Vi hoppas att detta kan vara till hjälp och förtydliga vad som gäller.

KONTAKTINFORMATION

CEBEX Keramikexperterna AB

Malmö

Erlandsrovägen 3

S-218 45 VINTRIE

Tel +46 40 - 671 77 60

Fax +46 40 - 671 77 61

Web www.cebex.se

Mail Info@cebex.se

CLP-förordningen

Europeisk förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar trädde i kraft den 20 januari 2009 i alla EU-medlemsstater. Förordningen är främst känd som CLP-förordningen eller helt enkelt "CLP".

CLP-förordningen antar FN:s globala harmoniserade system för klassificering och märkning av kemikalier (GHS) i alla EU-länder och eftersom GHS är ett frivilligt avtal snarare än en lag, måste det antas genom en lämplig nationell eller regional rättslig mekanism för att säkerställa att den blir juridiskt bindande. Det är precis detta vad CLP-förordningen gör.

Eftersom GHS var starkt påverkad av det gamla EU-systemet, är CLP-förordningen mycket lik på många sätt. Kraven på leverantörerna är i stort sett oförändrat: klassificering, märkning och förpackning. Den befintliga lagstiftningen om klassificering, märkning och förpackning har överenskommit på EU-nivå och, från 2015, kommer att direkt tillämpas på alla EU:s medlemsstater.

De regler de måste följa när de klassificerar förändras dock och en ny uppsättning av faropiktogram (se nedan):

Skadlig

Kemikalier som kan orsaka hud- och ögonirritation, allergisk hud irritation, luftvägsirritation, slöhet och svimning.

Frätande

Kemikalier som verkar frätande på huden, kan ge allvarliga ögonskador eller fräter metall.

Brandfarlig

Brandfarliga vätskor, gaser, aerosoler och fasta ämnen.

Miljöfara

Kemikalier som är farliga för miljön.

Hälsöfarlig

Kemikalier som ger kroniska skador såsom cancer, ärftlig genetisk skada, fosterskada eller störa fortplantningen...

Oxiderande

Kemikalier, produkten orsakar reaktion, brand eller explosion i kontakt med brännbara ämnen eller material.

Giftig

Produkten ger livshotande skador vid inandning, hudkontakt eller förtäring.

Gas under tryck

Gaser i behållare under tryck (2 bar eller mer).

Explosiv

Explosiva kemikalier och artiklar.

Övrig märkning

I vårt sortiment finns en hel del av vad vi kallar "märkningsfria produkter".

Det handlar om produkter som inte innehåller råmaterial som klassificerats som varken skadliga eller farliga och därför inte ska märkas med något av piktogrammen här intill.

Vår ambition

Ambitionen hos Scandinavian Ceramics, med dotterbolagen Cebex AB och Cerama A/S, är att vi ska ligga i framkant när det gäller miljöfrågor samt märkning och klassning av produkter för glas- och keramiktillverkning.

Eftersom CLP-registreringen innebär ett omfattande arbete så kom vi också igång tidigt och vi är i stort sett färdiga med gruppen respirabla produkter dvs. sådana ämnen som man kan andas in och få ner i andningsvägarna. Därefter fortsätter vi med resterande produkter och vi anser oss vara klara före utgången av år 2014 dvs. ett år tidigare än vad lagstiftningen kräver.

Så hur åstadkommer vi detta?

- 1) Internutbildning med hjälp av externa miljökonsulter
- 2) Internkontroll av hur vi hanterar våra produkter i vår lagerhantering (etikettering och förpackning).
- 3) Noga utvalda leverantörer med tillverkningstekniker som ligger i linje med våra miljömålsättningar.
- 4) Medverka till att minimera produkter som anses ha hindrande effekt på det naturliga kretsloppet.
- 5) Införskaffande av programvaror som ger en professionell MSDS-hantering.
- 6) Samarbete med Miljömyndigheter t.ex. KemI (Kontroller och konsultation).

Egenkontroll

Vad är egenkontroll?

Förordningen om egenkontroll gäller för den som bedriver en yrkesmässig verksamhet som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt miljöbalken. Som företag är det viktigt att arbeta förebyggande för att undvika att verksamheten ger upphov till hälsoproblem och skador på miljön. Med hjälp av egenkontrollen arbetar man ständigt med att planera och kontrollera sin verksamhet. Det ska finnas en person som är dokumenterat ansvarig för de krav som miljöbalken ställer på verksamheten.

Hur vet jag om min verksamhet är tillstånds- eller anmälningspliktig?

Med yrkesmässig verksamhet avser man främst företag som bedriver en större, rationell tillverkning så om du har ett mindre krukmakeri eller en glasstudio så är det inte särskilt troligt att du har en tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet men oavsett det så har ditt företag fortfarande kravet på sig att uppfylla Miljöbalkens kap. 26, §19, som säger:

Den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön skall fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar. Den som bedriver sådan verksamhet eller vidtar sådan åtgärd skall också genom egna undersökningar eller på annat sätt hålla sig underrättad om verksamhetens eller åtgärdens påverkan på miljön. Den som bedriver sådan verksamhet skall lämna förslag till kontrollprogram eller förbättrande åtgärder till tillsynsmyndigheten om tillsynsmyndigheten begär det.

Vad behöver vi som företag göra?

Som företagare är man skyldig att aktivt arbeta med att förebygga risker och påverkan på miljön. Detta kan vara genom att till exempel:

- Ha koll på bullernivån.
- Veta vilka kemikalier som cirkulerar på företaget och vad riskerna med dessa är (kemikalieförteckning).
- Ta reda på vad eventuellt processvatten innehåller och tar vägen.

Vem är det som kontrollerar vår egenkontroll?

Det är oftast kommunens miljöförvaltning eller flera kommuners miljöförbund som utför tillsynen och kontrollerar att företagen har koll på sin verksamhet och utför den egenkontroll som behövs.

Viktigt att tänka på:

- Genomföra och dokumentera riskanalyser. Detta innebär att man undersöker och bedömer vilka risker som finns i verksamheten.
- Vid en driftstörning t.ex. brand, kemikalieläckage eller liknande ska man rapportera detta till miljöförvaltningen.
- Man ska ha dokumenterade rutiner för att fortlöpande kontrollera att utrustning m.m. för drift och kontroll hålls i gott skick.

Material i kontakt med livsmedel

Vad innebär detta för mig?

Förpackningar som kommer i kontakt med livsmedel får inte ge ifrån sig ämnen i sådana mängder att de:

- utgör en fara för människors hälsa
- medför en oacceptabel förändring av livsmedlets sammansättning
- försämrar dess smak eller lukt

Vad behöver vi göra?

Lagstiftningen föreskriver egenkontroll av att reglerna för förpackningsmaterial i kontakt med livsmedel efterlevs. Detta förutsätter samråd/dialog mellan livsmedelsföretaget och leverantören av förpackningsmaterial så att det framgår att valt förpackningsmaterial inte migrerar till livsmedlet. Materialdokumenten insamlas av förpackningstillverkaren i samband med den egenkontroll som görs om förpackningen är lämplig att använda till avsedda livsmedel. Förpackningstillverkaren har alltså ansvar för att ha dokumentation tillgänglig som visar vad förpackningen kan användas till.

Om vi levererar förpackningen direkt till slutkund?

Detta kan vara till exempel en keramikskål med inlagd sill eller en glasburk med sylt. Förpackningsmaterial av t.ex. glas, keramik, papper, plast och gummi som ännu inte kommit i kontakt med livsmedel när de släpps ut på marknaden skall åtföljas av:

- a) Orden "för kontakt med livsmedel" eller en specifik uppgift om användningsområde, såsom kaffebyggare, vinflaska eller soppsked.
- b) Vid behov, särskilda anvisningar som skall iakttas för att användningen skall ske på ett säkert och lämpligt sätt, och
- c) Namnet eller firmanamnet och i båda fallen adressen eller uppgift om var företaget är registrerat och tillräcklig märkning eller identifiering för att det skall vara möjligt att spåra materialet eller produkten.

Behöver man göra analyser för bly och kadmium i keramik?

Det finns gränsvärde för hur mycket bly och kadmium som får lösas ut från keramiska föremål till livsmedel. Halten ska bestämmas med särskilda krav och analysmetoder. Man behöver i de flesta fall extern hjälp med sådana analyser.

Testerna ligger på ca 700 kr/styck plus moms. Kan man genom t ex analyscertifikat visa upp att de råvaror som man använder inte innehåller bly eller kadmium, då föreligger det enligt Livsmedelsverket inget krav på att man utför några metallanalyser.

Analyser av keramik och smycken med avseende på metallinnehåll utförs av analysföretag som ALS, Eurofins och Intertek.

Tillverkning av smycken

Bly och kadmium: Vad innebär detta för mig?

Det finns förbud mot halter på 0,05 viktprocent eller mer bly samt 0,01 viktprocent eller mer kadmium i smycken inom hela EU. Detta gäller exempelvis smycken, oäkta smycken eller hårtillbehör, inklusive armband, halsband och ringar, piercingsmycken, armbandsur och armband, broscher och manschettknappar.

Producerar man dessa typer av produkter så bör dessa testas, de flesta företag behöver extern hjälp med sådana metallanalyser.

Tester av bly och kadmium i smycken kostar ca 500 kr för de två metallerna plus moms. Myndigheterna använder en röntgenpistol, XRF, när de gör tillsyn. Den indikerar om nämnda metaller finns med i smycket samt ungefärlig halt. Den är alltså inte så exakt. Får myndigheten en träff så skickar de iväg smycket för analys.

Analyser av keramik och smycken med avseende på metallinnehåll utförs bl.a. av analysföretagen nedan:

1) ALS Scandinavia AB

Aurorum 10, 977 75 Luleå, Tel: 0920-28 99 00, Fax: 0920-28 99 40, E-post: info.lu@alsglobal.com, www.alsglobal.se.

2) Eurofins Environment Testing Sweden AB

Torsgatan 26, 113 21 STOCKHOLM, Tel: 010-490 8100, Fax: 08-303 394, info.environment@eurofins.se, www.eurofins.se.

3) Intertek Semko AB

Torshamnsgatan 43, 164 22 Kista, Tel: 08-750 00 00, Fax: 08-750 60 30, www.intertek.se/lokalakontor.

Nickel: Vad innebär detta för mig?

För smycken kan det vara aktuellt att även testa halten av nickel. Det kan man göra med en enkel test som apoteket tillhandahåller. Man tar en tops och stryker på ett tunt lager av ett flytande ämne som ingår i testenen på ett ställe på smycket. Får man ett färgomslag till rosa så innehåller smycket nickel. Det kan då vara aktuellt att gå vidare med ytterligare undersökning.

Övrigt

Det här är en sammanfattning av publikationer från olika myndigheter och samråd med miljökonstuler som tar upp de viktigaste sakerna för dig som bedriver en icke industriell verksamhet. Kortfattat kan man säga att syftet med lagstiftningen är att alla som har en tillverkande verksamhet ska ha en god ordning på sin produktion och veta hur den påverkar miljön.

Har du en större tillverkning och vill veta mer om vad som krävs vid anmälnings- eller tillståndsplik så kan du gå in på följande länk: <http://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/vagledning/industri/sok-tillstand-och-anmalan/oversattningsnyckeln-fmh-20080408.pdf>

Naturvårdsverket

är den myndighet i Sverige som har överblick över hur miljön mår och hur miljöarbetet går. De har också uppgiften att samordna, följa upp och utvärdera arbetet med Sveriges miljömål där många myndigheter samverkar.

Alla känner matglädje och mår bra av maten

Livsmedelsverket leder och samordnar livsmedelskontrollen och arbetar för att kontrollen ska vara effektiv och likvärdig i hela landet. De utarbetar också regler inom livsmedelsområdet, gör undersökningar om livsmedel, utför analyser, utvecklar metoder samt bedömer risker inom livsmedelsområdet.

Europeiska kemikaliemyndigheten (Echa)

ECHA är navet bland de tillsynsmyndigheter som genomför EU:s banbrytande kemikalielagstiftning som syftar till att främja människors hälsa och miljön

Cebex Miljöpolicy

Vår verksamhet och miljön

Cebex ingår i en internationell handelskoncern och har sin verksamhet fokuserad till glas- och keramikbranschen. Hanteringen omfattar ett stort antal varor och innebär många och långa relationer med kunder och leverantörer.

I affärsverksamheten ingår därför ofta logistiska tjänster. Miljöpåverkan från de varor vi förmedlar uppstår i första hand vid tillverkning eller användning dvs. hos våra kunder och leverantörer medan vår egen miljöpåverkan mest handlar om kontor, lager, resor och val av transportlösningar.

Vår ambition

Miljöarbetet ska genomsyra hela verksamheten, dels internt men också som krav mot våra leverantörer och målinriktad hjälp till våra kunder. Ambitionen är att vi ska ligga i framkant i miljöfrågor vilket kräver ett stort kunnande för hur miljöfrågorna påverkar både kunder och tillverkare. Med detta kunnande och ett oavbrutet strävande att bli bättre så kan vi öka mervärdet i våra tjänster och därmed bli mer konkurrenskraftiga.

Hur åstadkommer vi detta?

- Internutbildning med hjälp av externa miljökonsulter
- Internkontroll av hur vi hanterar våra produkter t.ex. inga PVC-plaster i vår lagerhantering.
- Motivera våra kunder att samordna sina beställningar med produktrabatter och fraktsubventioner.
- Noga utvalda leverantörer med tillverkningstekniker som ligger i linje med våra miljömålsättningar.
- Medverka till att minimera produkter som anses ha hindrande effekt på det naturliga kretsloppet.
- Professionell hantering av lagstadgade varuinformationsblad på produkter som så kräver.
- Aktivt arbete med arbetsmiljön t.ex. lågenergiutrustning, avfallssortering, återvinning REPA m.m.
- Välja transportlösningar med så lite påverkan som möjligt.

Visste du att Cebex...

- ...var först inom branschen (1997) att installera ett system för automatisk varuinformation?
- ...aldrig, av Miljömyndigheterna, fått underkänt i sin hantering av kemiska produkter?
- ...återvinner allt pappers- och kartongavfall till förpackningsmaterial?
- ...är godkänd som leverantör till keramik- och glasindustrin i Sverige?
- ...under de senaste fem åren ersatt ca 80% av sortimentets märkningspliktiga produkter?

Miljölagstiftningen är mycket omfattande och gör det svårt att hela tiden vara uppdaterad med alla de ändringar som sker. Därför har Cebex ett nära samarbete med externa miljökonsulter som dels kan utbilda oss men också ge oss de verktyg vi behöver för att hänga med. Man kan säga att de är vår "Lagvakt" på miljöområdet.

